

การศึกษาการใช้เวลาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาวพวงค์ จาดช้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-021-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17471291

A STUDY OF TIME SPENT OF NURSING STUDENTS,
NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

MISS PAYONG JADCHANG

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science

Nursing Education Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-021-7

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พยางค์ จาดข้าง : การศึกษาการใช้เวลาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข (A STUDY OF TIME SPENT OF NURSING STUDENTS, NURSING
COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH)
อ.ที่ปรึกษา ผศ.ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชูหม่พราณ, 161 หน้า.
ISBN 974-633-021-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้เวลาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตาม ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ
การศึกษาของบิดา มารดา ลักษณะกลุ่มเพื่อน ทัศนคติ และพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิต กลุ่มตัวอย่าง
คือนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ จากวิทยาลัยพยาบาล 9 แห่ง จำนวน
538 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบบันทึกการใช้เวลาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ค่าเอฟ และทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลมีค่าเฉลี่ยการใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมภายใน 1 วัน (24 ชั่วโมง)
คือ ด้านการศึกษาเล่าเรียน 8 ชั่วโมง 52 นาที ด้านกิจวัตรประจำวัน 11 ชั่วโมง 46 นาที และด้านการ
ใช้เวลาว่าง 4 ชั่วโมง 16 นาที (นักศึกษาพยาบาลทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกัน)
2. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยการใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรม
ภายใน 1 วัน (24 ชั่วโมง) คือ ด้านการศึกษาเล่าเรียน 8 ชั่วโมง 46 นาที ด้านกิจวัตรประจำวัน
11 ชั่วโมง 43 นาที และด้านการใช้เวลาว่าง 4 ชั่วโมง 27 นาที นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนต่ำ มีค่าเฉลี่ยการใช้เวลาด้านการศึกษาเล่าเรียน 8 ชั่วโมง 41 นาที ด้านกิจวัตรประจำวัน
12 ชั่วโมง 8 นาที และด้านการใช้เวลาว่าง 4 ชั่วโมง 14 นาที
3. การใช้เวลาในด้านการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี
ทัศนคติ และพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิตแตกต่างกันโดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้เวลาในการศึกษา
มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 3 นักศึกษาที่มีทัศนคติบวกจะใช้เวลาในการศึกษามากกว่านักศึกษาที่มี
ทัศนคติปานกลางและลบ และนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิตแบบมุ่งความสำเร็จสูง จะใช้
เวลาในการศึกษามากกว่านักศึกษาที่มีพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิตแบบมุ่งความสำเร็จต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา และลักษณะ
กลุ่มเพื่อน การใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาพยาบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
4. การใช้เวลาในด้านกิจวัตรประจำวันของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามระดับชั้นปี และ
พฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิตแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้เวลาในด้านกิจวัตรประจำวันมากกว่า
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิตแบบ
มุ่งความสำเร็จสูง ใช้เวลาในด้านกิจวัตรประจำวันน้อยกว่านักศึกษาที่มีพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิตแบบ
มุ่งความสำเร็จต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ
การศึกษาของบิดา มารดา ลักษณะกลุ่มเพื่อน และทัศนคติ นักศึกษาพยาบาลมีการใช้เวลาไม่แตกต่างกัน
5. การใช้เวลาว่างของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระดับการศึกษาของบิดา มารดา ลักษณะกลุ่มเพื่อน ทัศนคติ และพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิต
ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต พวงเพ็ญ จาดข้าง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C686113 : MAJOR NURSING EDUCATION
KEY WORD: TIME SPENT/NURSING STUDENT

PAYONG JADCHANG : A STUDY OF TIME SPENT OF NURSING STUDENTS,
NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC
HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. POLICE MAJOR PAUNGPHEN
CHOONHAPRAN, Ph.D. 161 PP. ISBN 974-633-021-7

The purposes of this research were to study and comparing of time spent of nursing students in Nursing Colleges Under the Jurisdiction of the Ministry of Public Health classified by year of study, parents' education, academic achievement, peer groups' characteristics, self concept and coping behavior. The sample groups were 538 nursing students of Bachelors of Nursing Science Program from nine nursing colleges. Research instruments were questionnaires and time record which had been constructed by the researcher. The obtained data were analysed by mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe's method.

The major finding were as follows :

1. Within one day (24 hours), Mean scores of time spent of nursing students were 8 hours 52 minutes in academic activity, 11 hours 46 minutes in daily living activity and 4 hours 16 minutes in leisure activity. (nursing student had more than one activity at a time)
2. Within one day (24 hours), Mean score of time spent of nursing students with high academic achievement were 8 hours 46 minutes in academic activity, 11 hours 43 minutes in daily living activity and 4 hours 27 minutes in leisure activity. Mean score of time spent of nursing students with low academic achievement were 8 hours 41 minutes in academic activity, 12 hours 8 minutes in daily living activity and 4 hours 14 minutes in leisure activity.
3. The academic activity time spent of nursing students classified by year of study, self concept and coping behavior were different. Second year students spent more time than the fourth and the third year students. Nursing students with positive self concept spent more time than those with moderate and negative self concept. Nursing students with type A behavior spent more time than type B student, which were significant different at .05 level. Nursing students with different academic achievement, parents' education, and peer groups characteristic were not different at .05 level.
4. The daily living activity time spent of nursing students classified by year of study and coping behavior were different. Third year students spent more time than the fourth year students, which were significant different at .05 level. Nursing students with type A behavior spent less time than those with type B behavior which were significant different at .01 level. Nursing students with different academic achievement, parents' education, peer groups characteristic, and self concept had no difference time spent at .05 level.
5. The leisure activity time spent of Nursing students classified by year of study, academic achievement, parents' education, peer groups characteristic, self concept and coping behavior were not different.

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติ..... พยงค์ ภาคธำ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยต้องใช้ความอุตสาหะวิริยะเป็นอย่างมาก แต่ก็สามารถดำเนินการจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็เพราะได้รับกำลังใจ คำแนะนำ และความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน บุคคลที่ไม่อาจลืมได้ คือ คุณพ่อเจือ คุณแม่ฉุย จาดข้าง ผู้ซึ่งให้ชีวิต ให้โอกาสทางการศึกษา และเป็นกำลังใจให้เสมอมา ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตแก่ลูก จึงกราบขอบพระคุณพ่อและแม่ มา ณ ที่นี้ บุคคลต่อมา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต. หึง วงษ์เนืง ชุณหปราณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งคอยให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะแนวทางต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่ง รวมทั้งให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ประธานสอบ วิทยานิพนธ์ ผู้ให้กำลังใจและข้อคิดในการทำวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณฺโฑชิตี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านสถิติ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงได้ หากไม่ได้รับความกรุณาจากผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้ง ๑ แห่ง ที่ให้ความสะดวกและความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้ เช่นกัน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่น พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิตทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือและเป็นเพื่อนที่ดีเสมอมา ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ในที่ทำงาน โรงพยาบาล เจ้าพระยามรราชสุพรรณบุรี ที่คอยเป็นห่วงใย สอบถามอยู่เสมอโดยเฉพาะคุณภิรมย์ จตุรวิธวงศ์ ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณสมัค ชินบุตร ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ เรียนต่อระดับมหาบัณฑิต ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา และที่ลืมไม่ได้ ขอขอบคุณ พี่ ๆ และหลาน ๆ ที่เสียสละเวลาและร่างกาย ช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา

พยงค์ จาดข้าง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1	
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการวิจัย.....	4
ปัญหาของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2	
แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	132
รายการอ้างอิง.....	134
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	144
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	145
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	161

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	71
2	เลขที่ข้อคำถามจำแนกตามลักษณะกลุ่มเพื่อน.....	73
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิทยาลัยพยาบาล.....	79
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ลักษณะกลุ่มเพื่อน อ้อมโนทัศน์ และพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิต.....	82
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ของนักศึกษาพยาบาล (N = 538) จำแนกเป็นรายข้อ.....	83
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ในวันปกติของนักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ (N = 184) จำแนกเป็นรายข้อ.....	88
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ในวันหยุดของนักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ (N = 184) จำแนกเป็นรายข้อ.....	90
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ในวันปกติของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 (N = 538) จำแนกเป็นรายข้อ.....	92
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ในวันหยุดของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 (N = 538) จำแนกเป็นรายข้อ.....	88
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรม ประจำวัน ของนักศึกษาพยาบาล (N = 538) จำแนกเป็นรายด้าน.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ในวันหยุดของนักศึกษานายบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ (N = 184) จำแนกเป็นรายด้าน.....	99
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอ้อม โนทัศน์ของนักศึกษานายบาล (N = 538) จำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม.....	101
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของนักศึกษานายบาล เป็นรายด้าน จำแนกตามชั้นปี.....	102
14	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน ของนักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับชั้นปีเป็นรายคู่ โดยวิธีการ ทดสอบของ เซฟเฟ่.....	103
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของนักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	105
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของนักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา.....	106
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของนักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา.....	107
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของนักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามลักษณะกลุ่มเพื่อน.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของ
นักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามอัตมโนทัศน์ (N = 538).....	109
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของ
นักศึกษานายบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามพฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิต
(N = 538).....	110

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย